SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 540/2011-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. decembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosti spoločnosti M., K., vedené pod sp. zn. Rvp 3937/2011, sp. zn. Rvp 3938/2011, sp. zn. Rvp 3939/2011, sp. zn. Rvp 3940/2011 a sp. zn. Rvp 3941/2011, zastúpenej advokátom JUDr. T. S., K., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupmi a oznámeniami Ministerstva financií Slovenskej republiky zo 6. septembra 2011 v konaniach vedených pod sp. zn. MF/22362/1/2011, sp. zn. MF/22362/5/2011, sp. zn. MF/22362/4/2011, sp. zn. MF/22362/2/2011 a sp. zn. MF/22362/3/2011, rozhodnutiami Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky č. 1/223/9262-56554/2009/9992517-r z 3. júna 2009, č. 1/223/9261-56561/2009/9992517-r z 1. júna 2009, č. 1/223/16155-91986/2008/992517-r, č. 1/223/16157-91987/2008/992517-r zo 4. decembra 2008 a č. 1/223/16156-91988/2008/992517-r zo 4. decembra 2008 a platobnými výmermi Daňového úradu Košice I č. 698/230/6868/2009/Pot z 9. februára 2009, Daňového úradu Košice IV č. 698/230/6741/2009/Pot z 9. februára 2009, Daňového úradu Košice I č. 695/231/69713/2008/Top z 21. augusta 2008, Daňového úradu Košice I č. 695/231/69826/2008/Top z 21. augusta 2008 a Daňového úradu Košice I č. 695/231/69796/2008/Top z 21. augusta 2008 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti spoločnosti M., vedené pod sp. zn. Rvp 3937/2011, sp. zn. Rvp 3938/2011, sp. zn. Rvp 3939/2011, sp. zn. Rvp 3940/2011 a sp. zn. Rvp 3941/2011 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 3937/2011.

2. Sťažnosti spoločnosti M., o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na ich prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 14. novembra 2011 doručené sťažnosti spoločnosti M. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorými namietala porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom a oznámeniami Ministerstva financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo financií“) zo 6. septembra 2011 v konaniach vedených pod sp. zn. MF/22362/1/2011, sp. zn. MF/22362/5/2011, sp. zn. MF/22362/4/2011, sp. zn. MF/22362/2/2011 a sp. zn. MF/22362/3/2011, rozhodnutiami Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky (ďalej len „daňové riaditeľstvo“) č. 1/223/9262-56554/2009/9992517-r z 3. júna 2009, č. 1/223/9261-56561/2009/9992517-r z 1. júna 2009, č. 1/223/16155-91986/2008/992517-r, č. 1/223/16157-91987/2008/992517-r zo 4. decembra 2008 a č. 1/223/16156-91988/2008/992517-r zo 4. decembra 2008 a platobnými výmermi Daňového úradu Košice I (ďalej len „daňový úrad“ alebo „správca dane“) č. 698/230/6868/2009/Pot z 9. februára 2009, Daňového úradu Košice IV č. 698/230/6741/2009/Pot z 9. februára 2009, daňového úradu č. 695/231/69713/2008/Top z 21. augusta 2008, č. 695/231/69826/2008/Top z 21. augusta 2008 a č. 695/231/69796/2008/Top z 21. augusta 2008 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutia“).

Zo sťažností a z ich príloh vyplýva, že sťažovateľka v rámci svojej podnikateľskej činnosti prevádzkovala colný sklad na základe povolenia Colného úradu v K...

Napadnutými rozhodnutiami vyrubil príslušný správca dane sťažovateľke rozdiely dane z pridanej hodnoty za rôzne zdaňovacie obdobia v rokoch 2006 až 2008 a určil jej daňovú povinnosť zaplatiť daň z pridanej hodnoty, hoci Colné riaditeľstvo Slovenskej republiky 3. mája 2010 určilo pôsobnosť colných orgánov pri transakciách s tovarom v colnom sklade a stanovilo, že tento tovar nepodlieha tejto dani. Sťažovateľka sa proti napadnutým rozhodnutiam správcu dane odvolala, ale daňové riaditeľstvo jej odvolania zamietlo.

Z tohto dôvodu sťažovateľka podala 30. mája 2011 podnety ministerstvu financií na prešetrenie a zrušenie rozhodnutí mimo odvolacieho konania, ktoré však sťažovateľke v septembri 2011 oznámilo, že napadnuté rozhodnutia nie sú vydané *„v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom a preto nie sú podľa § 53 ods.3 zákona SNR č. 511/3992 Zb. v znení neskorších predpisov dôvody na jeho zmenu alebo zrušenie“*.

Podľa sťažovateľky napadnuté rozhodnutia *„boli vydané v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom a to § 2 ods. 1, § 12, §18 ods. 2 a §21 zákona o DPH ako aj čl. 4 ods. 7, čl. 37, čl. 48, čl. 79, čl. 84, čl. 98 a čl. 114 Nariadenia rady EHS č. 2913/92 z 12 októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva...“*.

Sťažovateľka ďalej v závere sťažnosti po podrobnej právnej argumentácii poukazuje na to, že niet iného súdu, ktorý by chránil jej základné právo alebo slobodu, a že nemohla uplatniť opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré jej zákon na ochranu jej základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnená podľa osobitných predpisov. V tejto súvislosti uvádza nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 283/2010, ktorým ústavný súd zrušil rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v obdobnej veci.

Sťažovateľka v sťažnostiach navrhla, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví že napadnutými oznámeniami ministerstva financií zo 6. septembra 2011 v spojení s označenými napadnutými rozhodnutiami daňového riaditeľstva a daňových úradov *„boli*

porušené jeho základné práva a slobody podľa čl.46 ods. 1, 2, čl. 47 ods. 2/, čl. 20 ods. 1 Ústavy SR".

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde") každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z obsahu sťažností a z ich príloh je zrejmé, že sťažovateľka nie je spokojná s postupom, resp. oznámeniami ministerstva financií (pri vybavovaní jej podnetov na preskúmanie rozhodnutí správcov dane) a namietanými rozhodnutiami daňového úradu a daňového riaditeľstva, ktoré podľa nej nepostupovali v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi pri vyrubovaní dane z pridanej hodnoty, čím porušili jej označené základné práva podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 2 ústavy.

1. K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevylučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“). V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa u neho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 3937/2011, sp. zn. Rvp 3938/2011, sp. zn. Rvp 3939/2011, sp. zn. Rvp 3940/2011 a sp. zn. Rvp 3941/2011 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky a ministerstva financií, daňového riaditeľstva a správcu dane, proti ktorým tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd uplatniac citované právne normy o spojení týchto sťažností na spoločné konanie tak, ako to vyplýva z bodu l výroku tohto uznesenia.

2. K namietaným postupom a oznámeniam ministerstva financií (pri vybavovaní podnetov sťažovateľky z 30. mája 2011) a napadnutým rozhodnutiam daňového úradu a daňového riaditeľstva

Sťažovateľka v sťažnostiach uviedla, že niet súdu, ktorý by chránil jej označené základné práva podľa ústavy, preto sa obrátila so sťažnosťou na ústavný súd.

Ako to vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda iba vtedy, ak túto ochranu neposkytujú všeobecné súdy. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné

súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ mohol domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. I. ÚS 103/02, III. ÚS 70/02).

Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú fyzickú osobu a právnickú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, musí požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04, III. ÚS 473/2010).

Podľa čl. 142 ods. 1 ústavy súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon.

Podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku v správnom súdnictve súdy preskúmavajú na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 OSP) a tiež... konajú o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy (§ 250v OSP).

Z obsahu sťažností však nevyplýva, že by sťažovateľka toto svoje právo podaním žaloby na všeobecnom súde o preskúmanie postupu ministerstva financií a rozhodnutí daňového riaditeľstva a správcu dane podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku využila.

Vychádzajúc z podstaty sťažností preto ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade pred právomocou ústavného súdu ešte existoval iný (všeobecný) súd, ktorý bol v prvom rade povolaný poskytnúť ochranu označených základných práv sťažovateľky,

porušenie ktorých namietala. Ústavný súd za daného procesného stavu konštatuje, že sťažovateľka nevyčerpala všetky procesné prostriedky, ktoré jej zákon na ochranu jej základných práv poskytoval, a preto jej sťažnosť odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie [čl. 127 ods. 1 ústavy v spojení s § 25 ods. 2 a § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (obdobne napr. m. m. III. ÚS 135/04, I. ÚS 53/07, III. ÚS 310/07, IV. ÚS 276/08, IV. ÚS 216/2010)].

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. decembra 2011